

Клименко Л.П.,
канд. техн. наук,
ректор МФ НаУКМА

СТВОРЕННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ФІЛІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ "КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ"

Відродження Києво-Могилянської Академії у 1992 р. посіяло надію серед патріотично настроєних громадян України про створення вищих навчальних закладів нового типу. Перші роки діяльності цього Університету переконливо довели, що в Україні швидкими темпами можливо створити навчальний заклад, який поєднує кращі риси вищої освіти радянських часів та досягнень провідних країн Заходу. Приклад КМА вселяє надію у можливість створення новітніх навчальних закладів у регіонах.

Водночас отримання Україною незалежності призвело до значних змін у інфраструктурі народного господарства Північного Причорномор'я. Спрямованість виключно на суднобудування виявилася недостатньою, регіон відчуває значну потребу у фахівцях з вищою освітою і, в першу чергу, з гуманітарного напрямку. Відчувається значна потреба у спеціалістах з економіки, права, екології, політології та комп'ютерної техніки. Підготовка фахівців повинна відповідати сучасним міжнародним нормам і здійснюватися державною (українською) мовою, з оволодінням у повному обсязі англійською мовою.

Ідея створення Миколаївської філії НаУКМА з'явилася влітку 1995 р. серед викладачів Українського державного морського технічного університету, які відчували, що тільки технічної освіти для регіону вже замало. Попередні розмови про створення нового вузу почалися у серпні 1995 року з мером м. Миколаєва О.Я.Бердниковим, заступником голови облдержадміністрації А.Д.Ковалем, директором заводу ім. 61 комунара В.О.Лавриненком, головою Миколаївського крайового відділення народного РУХу України Ю.В.Діденком. Керівництво міста (мер м.Миколаєва Бердников О.Я., його заступник з освіти Мейжис І.А.), керівництво обласного управління освіти (Олійник А.І.) та облдержадміністрація (Круглов М.П. та Журецький Я.І.) підтримали ідею створення МФ НаУКМА. Дав згоду на виділення приміщення під навчальний корпус філії директор ДП "Завод ім. 61 комунара" Черненко Д.О., призначений на посаду у серпні.

30-31 серпня 1995 р. з'явилися перші офіційні документи - лист управління освіти облдержадміністрації за підписом, на той час його начальника, Журецького Я.І., та заступника голови міськвиконкому Мейжис І.А. до президента НаУКМА Брюховецького В.С. про створення МФ НаУКМА.

З цими листами у вересні до Києва виїхали Клименко Л.П. та Мещанінов О.П. які зустрілися з президентом НаУКМА Брюховецьким В.С. та ректором Іванюком С.С. При цьому домовилися про розгляд питання щодо відкриття Миколаївської філії, намітили першочергові заходи.

Був створений організаційний комітет з відкриття нового вузу. Спочатку планувалося дати назву "Академія управління, економіки та права". В

комітет на громадських засадах входили: Клименко Л.П. (голова), Мещанінов О.П. (заступник), Норд Г.Л. та Коцюр Г.В. Практично це був повністю штат КНВП "Тріботехніка". Почалася робота з вивчення конкретних потреб у кадрах підприємств міста та області, наявності кадрового потенціалу викладачів та спеціалістів, робилися обґрунтування, працювали над статистичними матеріалами.

У жовтні 1995 р. в приміщенні теперішньої філії відбулася перша зустріч представників керівництва міста, управління освіти, директорів шкіл, облдержадміністрації, керівників провідних підприємств і установ, преси і безпосередніх організаторів. На зустрічі була підтверджена думка про створення у Миколаєві нового вищого навчального закладу. Була розглянута його концепція, підготовлена проф. Соловйовим С.М.

Одним з головних питань на зустрічі була проблема мови викладання. Організатори, враховуючи особливості регіону, пропонували вести викладання трьома мовами: українською, російською та англійською. Але, незважаючи на потужний російськомовний вплив у регіоні, заступники генеральних директорів великих підприємств міста: Миколаївського глиноземного заводу - Грінченко В.М. та Чорноморського суднобудівного - Яковлев В.Ф. наполягали, щоб робочими мовами були тільки українська та англійська. Головним доказом була необхідність створення незалежної держави - України. Велику допомогу у висвітленні проблем створення нового вузу надав редактор міського телебачення Гросман В.П.

Почалася робота зі створення нормативної бази. Розробку бізнес-плану здійснив Мещанінов О.П., маркетингову проробку - Норд Г.Л., техніко-економічне обґрунтування - Чорний М.М. Усі роботи виконувалися безкоштовно, на громадських засадах. Фінансування відряджень здійснювали Клименко Л.П. та Мещанінов О.П. через КНВП "Тріботехніка". До роботи підключилися Бандура В.М. та Драгомиров В.В., Батрак Ю.А. та Верланов Ю.Ю.

17 січня 1996 р. у НаУКМА відбулася Вчена Рада, на якій розглядалося питання про створення Миколаївської філії, тут були присутні Клименко Л.П., Мещанінов О.П., Драгомиров В.В.. Вчена Рада одностайно схвалила бізнес-план відкриття Миколаївської філії та її статут. На підставі ухвали Вченої Ради президент НаУКМА видав наказ від 17 січня 1996 р. про відкриття філії і призначив в.о. ректора Клименка Л.П.

31 січня 1996 р. міськвиконком офіційно зареєстрував філію НаУКМА, було отримано дозвіл на виготовлення печатки та відкриття банківського рахунку.

Почалася підготовка матеріалів до ліцензування та до постанови Кабінету Міністрів України про створення філії. Велику роботу виконали декани факультетів Батрак Ю.А., Верланов Ю.Ю., Добровольський В.В. Безцінну допомогу в ліцензуванні та у прийнятті постанови Кабінету Міністрів України надав народний депутат України Ємельянов В.М..

Клименко Л.П. та Мещанінов О.П. майже постійно працювали у Києві у державних органах. Головні труднощі в ліцензуванні були пов'язані з правовим вирішенням питання відкриття філії. Державна акредитаційна комісія наполягала на першочерговому виході постанови Кабінету Міністрів України про відкриття філії, а потім про її ліцензування, бо ліцензію формально було видавати нікому. А з Кабінету Міністрів вимагали спочатку отримати ліцензію. Це коло розірвав віце-прем'єр-міністр Курас І.Ф.,

дозволив пройти ліцензування без постанови Кабінету Міністрів. Нарешті 13 червня 1996 р. ДАК прийняв рішення про видачу МФ НаУКМА ліцензій з економіки, комп'ютерних наук та екології із загальним обсягом набору 175 осіб.

3 липня 1996 р. Кабінет Міністрів України прийняв постанову №712 про створення МФ НаУКМА, Миколаївського колегіуму НаУКМА та розробку регіональної програми "Миколаївський навчальний національно-культурний комплекс". Процес організаційного створення філії закінчився. 14 липня відбулося вступне тестування і першого вересня 1996 р. в аудиторії прийшли перші студенти МФ НаУКМА.

30 серпня відбулося урочисте відкриття Миколаївської філії. Український музично-драматичний театр підготував спеціальну програму посвячення у студенти. Головний режисер театру О.Ігнат'єв та його директор М.Берсон особисто керували подіями і брали участь у виставі.

За цей невеликий час вдалося створити умови для нормального навчального процесу 180 студентів нового навчального закладу. Проведено ремонт у приміщеннях, запрацювала система опалення, придбано меблі для аудиторій і кабінетів, необхідні підручники та посібники. Обладнано комп'ютерний клас найсучаснішими комп'ютерами, об'єднаними у мережу. Придбана копіювальна техніка, магнітофони, сканер та багато іншого. До проведення занять залучені висококваліфіковані викладацькі кадри, включаючи іноземних викладачів. Відкрито підготовчі курси.

Найближчими перспективами розвитку слід, зокрема вважати:

1. Відкриття нових спеціальностей правознавства та політології.
2. Створення власної друкарні для забезпечення потреб у підручниках, посібниках та видання власної газети.
3. Обладнання двох нових комп'ютерних класів: одного - Pentium 166, другого - PC 386.
4. Надання другої вищої освіти з напрямків економіки, комп'ютерної техніки та правознавства.
5. Створення власної бази відпочинку студентів та співробітників.
6. Створення власної водної станції.
7. Підключення до системи "InterNet".
8. Створення навчально-культурного комплексу, до складу якого б увійшли провідні середні навчальні заклади нового типу: ліцей №38, українська педагогічна гімназія, економічні ліцеї №1 та №2, СШ №1, юридичний ліцей, випускники яких були б орієнтовані на подальше навчання в академії.
9. Відкриття при МФ НаУКМА коледжу для надання учням середньої освіти та робітничого фаху зі споріднених спеціальностей академії (оператор ЕОМ, секретар керівника, податковий інспектор, страховий агент і т.д.)
10. Створення власного гуртожитку для приїжджих студентів.